

V prosluněném Kersku poosmnácté

Jiří Menzel na Hrabalově Kersku

Již osmnáctý ročník Hrabalova Kerska proběhl v sobotu 21. května 2016. A znovu jsme si mohli říci, že umíme zařídit, aby svítilo slunce. To na modré obloze i to v duších všech účastníků, kterých se opět sešlo tolik, že zahrada Lesního ateliéru Kuba takřikajíc praskala ve švech.

Ale začneme desátou hodinou ranní. Ve stejnou dobu totiž vyplula z nymburského Přistavu pod hradbami do Kerska zcela zaplněná výletní loď Blanice, ze Zálabí od posezení U Tří koček před vilou Hrabalkou vyjela hrabalovská cyklojízda do Kerska, kam právě dorazil z Nymburka autobus, jehož pasažéři měli již za sebou zastávku na hradištském hřbitově, kde byla se vzpomínkou na Bohumila Hrabala položena na jeho hrob kytičice, a od Svatojosefského pramene vystartovali pochodníci na procházku Po místech, která měl Bohumil Hrabal rád. Ty tentokrát doprovázel velký znalec kerských pamětihodností Václav Kořán.

Po poledni začala na jevišti v zahradě Lesního ateliéru hrát kapela To-jo Band, zavonělo pečené sepe a další občerstvení, začalo pění nymburské Postřižinské a zavládlá dobrá nálada.

Ve výstavní síni ateliéru bylo možné si prohlédnout mimořádně zajímavou výstavu O zaniklé vesnici Kří, kterou ve spolupráci s Polabským muzeem v Poděbradech připravil Bronislav Kuba.

Prvním účinkujícím hostem, jenž zavzpomínal, jak jinak, na Bohumila Hrabala, byl hrabalolog a literární vědec Radko Pytlík. Divadelní spolek Hálek sehrál dvacetiminutovou ukázkou z dramatisace Slavností sněženek. Další kapelou byl báječný Second Band Acoustic z Rokycan, jenž překvapil dvěma písněmi inspirovanými Hrabalem a Kerskem. Dalšími hosty, které spojoval film Obsluhoval jsem anglického krále, byli kameraman Jaromír Šofr, představitel generála Pavel Nový a Tonya Graves. Ta, roztomile komolenou češtinou, zavzpomínala na svoji mužskou nemluvíci roli habešského císaře a pak zazpívala několik písní ze svého repertoáru, jimiž diváky neuvěřitelně rozehrála. Svoje vystoupení ukončila prohlášením, že „Kersko je nejlepší!“

Další hálkovská ukáзка z Harlekýnových miliónů předznamenalá křest knihy Jana Řehounka Jak šly nymfy do důchodu, která pojednává o vzniku knihy Bohumila Hrabala Harlekýnovy milióny. Druhá křtěná kniha je mimořádná. Jde o vydání rané sbírky veršů Bohumila Hrabala Ztracená ulička, ovšem ve dvojjazyčném česko-německém provedení – Das verlorene Gässchen. Křtu se zúčastnila rakouská překladatelka Maria-Hammerich Maier, která, pro srovnání jak zní hrabalova poetika v němčině, přečetla báseň Nachttag – Den v noci, Honza Řehounek v češtině. Jako potvrzení, že Bohumil Hrabal je světovým spisovatelem, se kmotry knihy stali slovenský spisovatel Peter Pačaj a polská bohemistka Martyna Szczerbińska.

Když už nikdo nedoufal, že přijede avizovaný režisér Jiří Menzel, objevil se. V doprovodu pejska. „To bych vám přece nemohl udělat, když jsem to slíbil,“ usmíval se. Z jeviště pozdravil diváky a pak se trpělivě podepišoval a fotografoval kde s kým.

Opět se potvrdilo, že Bohumil Hrabal má obrovské množství příznivců, kteří na něho vzpomínají, že jeho tvorba je stále živá a že Kersko má své neopakovatelné kouzlo. Nezbyvá než poděkovat všem, kteří se na přípravě osmnáctého Hrabalova Kerska podíleli – Lesnímu ateliéru Kuba, Městské knihovně v Nymburce, Pivovaru Nymburk, Vlastivědnému muzeu v Nymburce, Městskému kulturnímu středisku Nymburk, a především největším mecenášům, bez jejichž pomoci by nebylo možné ho uskutečnit – městu Nymburk a hejtmanovi Středočeského kraje Miloši Peterovi.

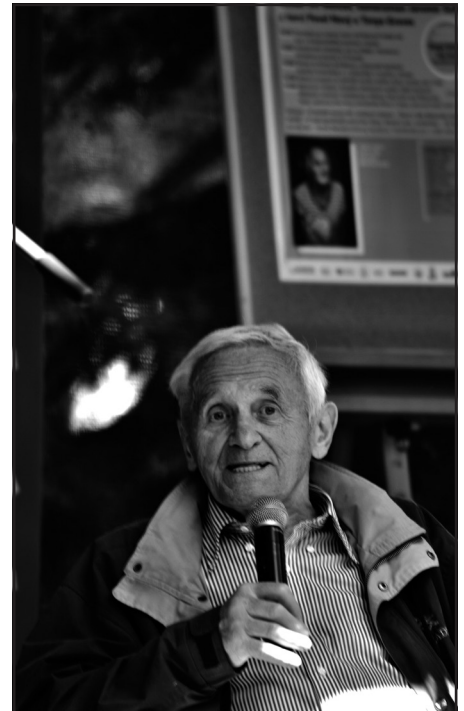
Tonya Graves

Diváci se skvěle bavili

Petr Hlávka napsal pro Second Hand Acoustic píseň Vzpomínám jen na slunečné dny – pocta Bohumilu Hrabalovi

Radko Pytlík

Iva Špinková, Jana Štychová a Petr Bendl v Postřižinách

Pamětníci mají tendenci tvrdit a současníci mají tendenci pomlouvat

V občasníku Novinky obce Hradištko-Kersko / léto 2016 vyšel článek s názvem Pamětníci mívají tendenci tvrdit.... Jeho autor J. Pech v něm nostalgicky vzpomíná, jaké to bylo v Kersku kdysi idylické. Po tomto „oslím můstku“ se velmi nevybíravě „otírá“ o Hrabalovo Kersko a jeho organizátory, kteří se podle něj z Hrabalova jména snaží „vytřískat pro sebe prachy“. Pro alespoň trochu zasvěcené je konečný cíl jasný. Manželé Bronislav a Jana Kubovi, kteří v poslední době čelí od některých Keršťanů mnoha pomlúvám a nepřátelským atakám. Ale protože i já jsem se těmito nejapnými narážkami cítil uražen, napsal jsem do hradištko-kerských Novinek reakci. A protože se nikdo z redakce neozval a není tudíž jasné, zda můj článek otisknou, dovoluji si ho zveřejnit v Nymburském pábiteli. Třeba k panu J. Pechovi nějakou cestou doputuje.

Honza Řehounek

Vážená redakce Novinek obce Hradištko-Kersko!

Se zájmem jsem si přečetl článek J. Pecha „Pamětníci mívají tendenci tvrdit...“ v Novinkách z července letošního roku. Ačkoliv k smrti nerad polemizuji s názory jiných – mají na ně právo, přece mi to nedá, abych nezareagoval.

Pan J. Pech se pozastavuje nad tím, že je jméno Bohumila Hrabala využíváno ke komercializaci akcí. Věta „Ovšem myslím, že by se ho dotklo, kdyby se někdo snažil za použití jeho jména vytřískat pro sebe prachy,“ se mne ale dotkla. Pan Pech sice nikoho nejmenuje, ale je naprosto zřejmé, že v kontextu Kerska je cílena na akci Hrabalovo Kersko a Lesní ateliér Kuba. Proti tomu se musím rezolutně ohradit.

Aniž bych si chtěl přisvojovat zásluhy, s myšlenkou uspořádat Hrabalovo Kersko jsem v březnu 1999 přišel já po diskusi s několika přáteli z Klubu čtenářů Bohumila Hrabala. Navštívil jsem tehdy čerstvého majitele restaurace Hájanka pana podnikatele Slaninu s nabídkou, že by se toto setkání uskutečnilo právě ve slavné Hájence. Kvůli jeho finančním požadavkům jsme se ale nedohodli a já zamířil do Lesního ateliéru Kuba. Broňa a Jana Kubovi na to bez rozmýšlení kývli, i když dávali všanc svoje soukromí a zahradu.

Letos se uskutečnilo Hrabalovo Kersko již poosmnácté. Stala se z něj, aniž jsme to na počátku předpokládali, obrovská kulturně-společenská akce, kterou vyhledávají lidé z celé republiky. Pokud ho pan J. Pech někdy navštívil, jistě si všiml, že není vybíráno vstupné a vždy je zajištěn rozsáhlý program s atraktivními hosty. Kromě toho je zajištěna bezplatná doprava autobusem, výstava v ateliéru, výstava venku, občerstvení, občerstvení pro hosty, ozvučení a zastřešení scény, veřejná WC... To vše stojí spoustu peněz a vyžaduje obrovský objem práce. Podařilo se nám v průběhu let získat řadu spolupřadatelů a dobrovolníků, kteří rádi pomohou. Hlavní břemeno organizace akce je ale stále na Kubových a na vedení Klubu čtenářů Bohumila Hrabala a nymburské knihovny. Nemluvě o poničení zahrady a nezbytném úklidu, což je plně v režii Kubových. A také finanční zabezpečení, neboť sponzoři se nehrnou. Tvzení, že tady se kdosi „napakuje“, je naprosto zcestné. A jestli si to pan J. Pech myslí, ať příští rok přijde při organizaci Hrabalova Kerska pomoci, aby se sám přesvědčil.

Chápu, že některým charařům v Kersku se aktivity kolem Bohumila Hrabala nelíbí. Byli by určitě radši, kdyby měli klídeček rušený jen bzučením sekaček a cirkulárek a boucháním míčků na tenisových kurtech. Doba se ale mění. Turistický ruch nabývá na důležitosti a Kersko je se jménem Bohumila Hrabala nerozlučně svázáno. A tvzení, že by mu zájem veřejnosti vadil a připomínání jeho jména nelíbilo, je pouhým mlácením prázdné slámy.

Jan Řehounek
předseda Klubu čtenářů
Bohumila Hrabala

P.S.: Napadá mne, že se současnost od minulosti zase tak moc neliší. Dnes je Hrabalo jméno při akcích citováno, dřív pořadatelé zvali pana Hrabala na akce, aby promluvil a pogrataloval vítězům turnajů živý spisovatel. Dovolím si tvrdit, že kdyby žil, jistě by neodmítl, i když možná napodruhé a s brumláním, pozvání na Hrabalo Kersko. Natolik dobře jsem ho znal.

Idyla Kerska, kdy tady na kole vozil pan Metek v bandasce polívku, už zmizela.

Proti závistivcom

Každoročne usporadúvané „Hrabalove Kersko“ vnímam ako vynikajúcu kultúrno-spoločenskú udalosť, ktorú napriek tomu, že sa koná na parcele u „Kubů“ a oni sami patria medzi významných spoluorganizátorov akcie, určite nemožno považovať za ich súkromný podnik. Bez ostatných spoluorganizátorov a podporovateľov, ako je Nymburk, pivovar, kraj a podobne, by to nešlo. Je, žiaľ, starou pravdou, že v našich končinách sa úspech, ako aj dobrý skutok, zásadne neodpušťa.

A každoročné, už tradičné „Hrabalove Kerská“ úspechom, dokonca mimoriadnym a medzinárodným, určite sú. Veď usporiadať osemnásťkrát za sebou bez prerušenia takéto podujatie vo veľmi skromných podmienkach, prilákať naňho celý rad známych osobností a doslova tisícky nadšených návštevníkov z celých Čiech i spoza hraníc, jednoducho dostať ho do povedomia širokej verejnosti a s ním samozrejme na prvom mieste pripomenúť meno Bohumila Hrabala, to je naozaj úspech. Úspech z akého sa oddá vziať si príklad a nie prepadať nízkej závisť.

Ľudská závisť je synonymom ľudskej hlúposti, proti ktorej sa síce nedá zvíťaziť, ale bojovať proti nej treba vždy a všade. Teda v Kersku i mimo Kerska. „Hrabalove Kerská“ sú skvelé podujatia, na organizácii ktorých majú nemalú zásluhu aj manželka Kubovci a zato im patrí jednoznačné uznanie a vďaka.

Peter Pačaj, Košice (11. 9. 2016)

PŘÍJEMNĚ S HRABALEM VE STŘÍBŘE

Divočák ušitý na míru běžající sem a tam, Anděl se salámem na udici vábící nenasyceného pana Karla, protivná vosa v podobě včelky Máji létající panu Francovi nad hlavou (Jak by tady bylo krásně...), pesek krysařík hrající bernardýna před Hájenkou...

Vítejte na premiéře Slavností sněženek...

Dostalo se mi do rukou pozvání na slavnostní premiéru, a to rovnou až do Stříbra. Tento zážitek jsem si rozhodně nemohl nechat ujít, tak jsem s manželkou vyrazil 9. června 2016 směrem k západní hranici.

Město Stříbro si ještě pamatují z doby, kdy se přes něj jezdilo do Německa po okresních silnicích. Od té doby vyrostlo do krásy a současně náměstí je prostě nádherné.

Večer nás přivítali organizátoři v místním kině Slavia, kde hrají i divadlo. Divadelní spolek Divoch nastudoval hru na motivy Bohumila Hrabala v úpravě nym-

burského režiséra Víta Špinky. Ten se s několika svými herci premiéry také zúčastnil. Místní ochotníci hráli pravděpodobně všichni. Tak se muselo stát, že nedostatek mužských herců vyřešili převlečením hereček za některé myslivce. I věčně ukřičený kluk od Franců byl malá holka. Sál zcela zaplněný natěšenými diváky se dobře bavil. Samozřejmě došlo i na notoricky známé repliky, nechyběl ani přelomený andělíček se slepenou prdelkou a pódiu vévodil nápis Hájenka. Bitka myslivců – hlavně dámských hereček – byla prostě okouzující. K premiéře patří i jistá dávka nervozity. Tak se stalo, že asi ne vše proběhlo podle představ režiséra,

ale u ochotníků se občasné chyby musí tolerovat. Hlavní zpráva pro milovníky Hrabalova díla je však ta, že lidé na jeho knihy nezapomněli.

Ještě jedna dáma mě na premiéře zaujala, tentokrát mezi diváky. Vzpomínáte, jak ve filmovém zpracování ladně baletila na tanečním parketu u Hájenky malá slečna při těle, dcera hospodských Novákových? Škoda, že jsem se s Pavlou Vackovou (tehdy Vaňourkovou), nepotkal v době, když jsem sepsával zážitky tvůrců filmu Slavností sněženek. Byla by v knize jistě také.

Divadelnímu spolku Divoch ze Stříbra gratuluji k premiéře a doufám, že jejich hra si najde i další spokojené diváky.

Bronislav Kuba

Fotografie z představení pořídil Bronislav Kuba

V Knihovně Václava Havla se v pondělí 7. června uskutečnilo uvedení povídek Bohumila Hrabala, které vyšly pod titulem *Mr. Kafka and Other Tales from the Time of the Cult* (v originále *Inzerát na dům, ve kterém už nechci bydlet*) v překladu Paula Wilsona. Večerem provázel Jáchym Topol, který četl jak z překladu, tak z originálu.

Znovu v Itálii

Jeden z dalších svazků edice Antologie IPSL bude v letošním roce věnován Bohumilu Hrabalovi. Přípravuje jej italská bohemistka a překladatelka Annalisa Cosentino zabývající se českou literaturou a literární kritikou převážně 20. století. A. Cosentino je spoluvydavatelka téměř dvoutisícistránkového výboru z díla Bohumila Hrabala a překladatelka řady jeho próz (*Kouzelná flétna, Městečko, kde se zastavil čas, Něžný barbar, Rukověť pábítelského učně, Morytáty a legendy, Kain*). V roce 2005 uspořádala mezinárodní hrabalovskou konferenci na univerzitě v Udine (sborník *Intorno a Bohumil Hrabal, česky Hrabaliana rediviva*).

Překvapivá informace: Strýc Pepin je spisovatel!

V knize Magdaleny Karelové *Kam za živou vodou* (C Press, Brno, 2016) se v kapitole „Svatojosefský pramen“ dočteme.

„Josef Hrabal ve svém Historickém a poetickém průvodci píše, že kerské polesí je tak hluboké, že se zde Gustavu Frištenskému ztratil černoč z jeho profesionální řeckořímské skupiny, kterého už nikdo nikdy nespapal...“

Dále čteme: „... přírodní park Kersko ve svých hvozdech ukrývá nejen chatu tohoto slavného spisovatele, ale také pramen minerální vody, které místní přezdívali Kerka. Vrt hluboký 89 m byl proveden r. 1934 na žádost barona Josefa Hyrosse, který zde realizoval svůj plán na originální lesní městečko se sítí pravouhlých cest a alejí.“

Takže už nejen Bohumil Hrabal, ale i strýc Pepin je slavným spisovatelem. Neboť, jak se říká, co je psáno, to je dáno.

Nymburk literární

Pravděpodobně v závěru letošního roku vyjdou dvě knihy Jana Řehounka: *Nymburk literární* a *Tajemnými stezkami středního Polabí* (to je prozatím pracovní název). První vydává nakladatelství Dauphin, tu druhou nakladatelství Regia.

V knize *Nymburk literární* je samozřejmě, jinak by to ani nemohlo být, věnována

podrobná stať Bohumilu Hrabalovi, jakožto nejslavnějšímu nymburskému spisovateli. V *Tajemných stezkách* se Bohumil Hrabal objevuje v několika místech, s nimiž je svázán (*Nymburk, Kersko, Kostomlaty*), a je tu rovněž kapitolka o Postřižinském pivovaru.

Máte-li o knihy zájem, sledujte www.rehounek-kaplanka.webnode.cz.

Koho má člověk rád, toho má stále v sobě...

Věra a František Kutifelovi

Od svého narození žila v Kersku, které po celý život milovala. Někdy jí nebylo lhostejné, co se zde děje. Nebyla k přehlédnutí a i díky svéráznému verbálnímu projevu neunikla pozornosti spisovatele Bohumila Hrabala, nedalekého souseda. Ten její rodině věnoval povídku Mazánkův zázrak. Film Slavnosti sněženek znala dokonale a krátká scéna, ve které se objevil i její tatínek, ji dokázala pokaždé dojmout k slzám. Nádherná jablona Mazánkův zázrak letos ale osiřela. **Paní Věra Kutifelová, roz. Francová 26. dubna 2016 zemřela ve věku nedožitých sedmdesáti let.**

... A mladá žena volala na pana France, Dědku, co tam čumíš? Seber se a jdi na pasci, ať se nevracíš zase za tmy... slyšíš! Její hlas jak prapor prořezával lesní vzduch a ten hlas byl krásný zrovna tak jako mladá žena, silná a kučeravá, plná a růžolící s vlasy do prstýnků, které se jí kroužily nad velkýma očima... Hlas řinčel a byl rozzlobený, ale přitom laskavý, že jsem si povídal, asi tak v téhle samotě lesa na sebe musejí křičet, protože křikem si dokazují lidé na samotě, že jsou, že se mají rádi... (B. Hrabal)

Bronislav Kuba

Vzpomínka na Věru Kutifelovou-Francovou

Pamatujete tu scénu ze Slavností sněženek, kdy malý a velký „malíři“ Zahradkáři Kersku kráčeji s plechovkami s barvou Kerskem a u zastávky autobusu potkají paní, která, sehnuta k jízdniemu řádu, na ně vystrkuje „pozadí“? Oni se zálibně podívají, že by tam ten nápis pasoval, ale jakmile se na ně se zamračeným pohledem otočí, pokrácují ve své bohulibé pouti, jako by se nic nedělo. Tak ona dáma byla Věra Kutifelová.

... a mladá žena volala na pana France, Dědku, co tam čumíš? Seber se a jdi na pasci, ať se nevracíš zase za tmy... slyšíš! Její hlas jak prapor prořezával lesní vzduch a ten hlas byl krásný zrovna tak jako mladá žena, silná a kučeravá, plná a růžolící s vlasy do prstýnků, které se jí kroužily nad velkýma očima, hlas, který byl ale hláskem proti tomu hlasu, který teď zněl ze zápraží a burácel jako vichřice sosnami a borovicemi, Jaryno! Zařízal se do vzduchu hlas...

misto v poledne vracel k prameni až ve tři či na čtvrtou hodinu.

Už si nepovídáme. V úterý 26. dubna si odešla povídat s Boganem, s Lelím Jiřím Fialou, s tatínkem Jarynem Francem a dalšími štamgasty do nebeské Hájenky. Bude nám chybět.

Honza Řehounek

Její vyprávění

Jak Věra Kutifelová vzpomínala na natáčení Slavností sněženek:

Bylo tady tenkrát velmi rušno. Od srpna do listopadu 1983. Dá se říct, že se celý stáb motal u nás na dvoře. Do dneška vidím ten obrázek, kdy k nám přišel poprvé pan Hrušínský. Podal tatínkovi ruku a řekl: „Já budu hrát tebe. Potřebuju vidět, co a jak děláš.“ Okamžitě se z nich stali kamarádi. Navlékl se do tátových holínek a modrákové bundy, na hlavu si posadil jeho promaštěnej klobouk a šel s ním krmit králíky. A okoukal od něj všechny ty jeho hyby, způsob chůze, gesta. Stále vidím, i když už dávno není mezi námi, když se podívám z okna, jak táta sedí pod jabloní a pije pivo z flašky. A pak si pustím film a vidím Rudolfa Hrušínského, jako by to byl táta. A když ho vidím, jak leží v těch jabkách pod jabloní a pak kouká přes plot na ty holčičky, jak jedou na kolách, tak už brečím.

Ale i tatínek si zahrál ve filmu. Říká tam: „Kamarádi, pojedte do Hájenky na pivo, vyháněj tam kance z kůže!“

V knížce Slavnosti sněženek mám od pana Hrušínského podpis, a taky od Jiřího Menzela a Blanky Lormanové, která hrála mně. Tu knížku nám věnoval hned po jejím vydání Bogan Hrabal. Napsal nám tam: Paní a panu Francovi přátelsky Hrabal, 6. října 1978. I na Bogana vzpomínám ráda. S naším tátou to bylo furt: Jaryno, Bogane, Jaryno, Bogane, a Jdeme na pivo!

Věra Kutifelová

Věra Kutifelová si ve Sněženkách nejen zahrála onu maličkou roličku, ale byla vlastně i předlohou pro figuru ukřičené dcery pana France (Blanka Lormanová), která myje zadek plačícímu dítěti studenou vodou ve štoudvi a spolu s matkou nekřesťanským křikem terorizuje pana France.

a na zápraží vyšla paní Francová, obryně a majitelka hlasu...“

Věru Kutifelovou určitě znají účastníci Hrabalova Kerska. Pamatuji se, že přišla 22. května 1999 do zahrady Lesního ateliéru Kuba, kde se nás tehdy sešla na prvním ročníku jen hrstka, a řekla mi: „Bogan si to zaslouží, abychom na něj vzpomínali!“ A pak přicházela každý rok, dokonce i v posledních letech, kdy se jí už velmi špatně chořilo, se nechala přivést a s francouzskými holemi se dobelhala do první řady před jevištěm, aby sledovala doprovodný program

a spolu s hosty vzpomínala na natáčení Slavností sněženek.

Když jsem vždycky týden před Hrabalovým Kerskem obcházel trasu pochodu, musel jsem se u paní Kutifelové zastavit. Na čaj a kus kecu, jak říkala. Někdy se to naše povídání protáhlo, a tak jsem se na-

Kniha o místech, kde se filmovalo

Zajímalo mne, kde se natáčely filmy podle literárních předloh Bohumila Hrabala, když to nebylo v Nymburce. Hledal jsem na internetu a byl jsem doveden ke knize „Filmová a televizní cestovní kniha“ (kolektiv autorů, Nakladatelství Soukup&David, Praha 2008). Nejsou v ní komplexní informace, ale něco jsem se dozvěděl.

Ostře sledované vlaky

Kultovní film, který byl oceněn Oscarem, se nefilmoval ani v Nymburce, ani v Dobručce, ani v Kostomlatech nad Labem, kde vznikala literární předloha. Slavné nádraží s holubníkem pana přednosty našli filmaři v Loděnici. Ve filmu se objevuje i loděnická náves.

Jiří Menzel vzpomíná na okamžik, který rozhodl o tom, že film natočí: „Dramaturg Václav Nývlt mi nabídl rukopis dosud neotištěné novely Ostře sledované vlaky. Četl jsem už ukázkou, byla to epizoda výsledku Zdeničky Svaté o tom, jak ji pan výpravčí Hubička razítkoval. Zdenička tam detailně popisuje, co všechno s ní pan výpravčí během noční služby dělal. Pamatuji se, že mne tehdy už při čtení ta scéna vzrušila. Byl jsem mladý, nerozvážený, hloupý a udělal jsem něco, co bych se asi dnes bál udělat. Přijmout námět ještě před jeho přečtením. Dokud je člověk mladý, blbý a neví ještě, co je riziko, pouští se do věcí, do kterých by se, kdyby měl rozum, nikdy nepustil.“

Obsluhoval jsem anglického krále

Zámek na kraji obce Slapy si zahrál na hotel, v němž „Ivan Barnev obsluhuje bohaté pány juchající s mladými dívkami, i na to, jak voják v podání Pavla Nového rozstřílí pokoj. Před zámkem je i bazén, do kterého veselá společnost naskáče.“

„Radnice /v Liberci/ potažená prapory s hákovými kříži si zahrála i ve filmu Jiřího Menzela Obsluhoval jsem anglického krále. V tomtéž filmu uvidíme i liberecké nádraží, právě tady začíná mladý Jan Dítě prodávat párky.“

„Nádraží ve Vejrptech se objevilo ve filmu, a ne ledajakém. V Menzelově Obsluhoval jsem anglického krále. Pouze si je nsmíme splést s větším nádražím v Liberci, kde se natáčelo též. Štáb se však pouze s nádražím nespokojil, celý film totiž v tomto městečku začíná. Ano, slavný hotel „Zlaté město Praha“ býval ve Vejrptech! Tedy jenom ve filmu, samozřejmě. Jeho nároží (sice bez vývěsního štítu „výčep-ausschank“, zato stále ve fešácké okrovo-červené kombinaci) v centru města určitě poznáme.“

Slavnosti sněženek

„Praha, Kladno, ale především Nymburk a Nymbursko – to byl svět Bohumila Hrabala, kraj jeho novel a povídek, z nichž mnohé byly s úspěchem převedeny i na filmové plátno. Zdánlivě fádni rovinatá oblast skrývá mnoho pozoruhodností, které objevíme teprve tehdy, když se s ní blíže seznámíme. Nejznámějším filmem, který se tu točil, byly Hrabalovy Slavnosti sněženek, ojediněle dochovaný úsek nymburských hradeb se objevil i v pohádce Tři veteráni, filmaři si tu vybrali i exteriéry pro film Petrolejové lampy.“

Tento odstavec je poněkud nešťastně formulovaný, neboť neznalý čtenář by si mohl myslet, že Slavnosti sněženek byly nafilmovány pod nymburskými hradbami.

Napraveno je to v jednom z dalších odstavců, kde je uvedeno: „Kersko je jedním z neautentičtějších míst v českém filmu. Bohumil Hrabal zasadil děj své knihy Slavnosti sněženek právě sem. Jiří Menzel zde poté natočil i stejnojmenný film.“

V odstavci o Hrabalově hrobu je znát, že na hřbitově v Hradištku autoři evidentně nebyli. Jinak by nemohli napsat, že „V rodinné hrobce poblíž Hradištká je pohřben Bohumil Hrabal, jeho žena Pipsi, rodiče Maryška a Francin, strýc Pepin a bratr Slávek. Hrob zdobí řada keramických koček, jedna z nich je přímo součástí náhrobku.“

Andělské oči

„Na Palackého a Rejskově náměstí a na hlavním vlakovém nádraží /v Kutné Hoře/ natáčel Dušan Klein v r. 1993 film o partičce podvodníků Andělské oči, podle románu Bohumila Hrabala.“ Už se nedozvíme, že stěžejní scény se odehrály před vilou někdejšího majitele továrny v Sadské.

Postřižiny

„Počátky se díky své malebnosti staly také vděčným cílem filmařů. Náměstí si zahrálo v poetickém filmu Jiřího Menzela podle námětu Bohumila Hrabala Postřižiny z r. 1980. Krásná paní správcová Magda Vášáryová s vlajícími vlasy tudy

projíždí na kole cestou ke kadeřníkovi Oldřichovi Viznerovi, za užaslého obdivu kolemjdoucích. Filmové kadeřnictví bychom našli cestou z náměstí vpravo od kostela, v malé uličce, v dnes již dosti zchátralém domku. Všimneme si kašny z 18. stol., která se ve filmu také objevila. Jistě si vybavíme Zdeňka Podskalského a jeho větu „Tato kašna a vlasy paní správcové patří k největším ozdobám našeho města.“ Před hotelem U modré hvězdy se zase odehrává scéna, kdy pan správce, Jiří Schmitzer, odjíždí na svém čoudícím motocyklu a paní správcová obklopená užaslými pány vypije půllitr piva na ex.“

„Dalešický pivovar proslavilo natáčení filmu Postřižiny...“

Jiří Menzel o tom říká: „Nymburský pivovar, kam příběh situoval Bohumil Hrabal, byl moc velký a nehezky. Najít správný pivovar v socialistickém Československu nebylo snadné. Režim postupně zlikvidoval malé pivovary a velký pivovar se pro náš film nehodil. Architekt Zbyněk Hloh jich po Čechách, Moravě i Slovensku objedlal víc než stovku. Nakonec jsme objevili bývalý pivovar v Dalešicích, kde se pivo přestalo vařit teprve před několika lety, ale střecha a celkový vzhled byl důstojný. Navíc jeho dvůr byl uzavřený a odnikud nehrozilo, že se budeme muset při záběrech něčemu nevhodnému vyhýbat.“

V odstavci Co možná nevíte, se ještě dočteme: „Obdivovali jste odvahu neposedné Maryšky v podání Magdy Vášáryové a ukřižovaného Pepina (Jaromíra Hanzlíka), když ležli na pivovarský komín? Ve skutečnosti herci natáčeli u jeden a půl metru vysoké makety na střeše tehdejšího místního JZD Vesmír, výstup a sestup na reálný komín zajistili dubléri.“

Jan Koloděj, Olomouc

V roce 1927 byl přes Labe u Litole, místní části Lysé nad Labem, vystavěn tříobloukový železobetonový most. Když v roce 2003 dosloužil, byl odstřelen. O rok dřív byl ovšem nahrazen mostem novým – ocelovým. Má délku 208 metrů, široký je téměř 16 metrů a jeho oblouky se zvedají do výšky 14 metrů nad terénem.

Zastupitelstvo města Lysá nad Labem, v jehož katastru most stojí, odhlasovalo 12. května 2010 pojmenování mostu Hrabalovým jménem. Pokud tedy chcete z Kerska přejít na druhou stranu Labe, je nejbližší možností použít Most Bohumila Hrabala.

K pamětní desce lze vložit knihy

STUDENTI VYTVOŘILI NEOTŘELÉ UMĚLECKÉ DÍLO

Ve středu 30. března, u příležitosti 102. výročí jeho narození, byla ve vstupní hale Gymnázia Bohumila Hrabala slavnostně odhalena pamětní deska věnovaná někdejšímu studentovi školy Bohumilu Hrabalovi.

„Děláme tak další krok k tomu, aby naše škola byla se jménem Bohumila Hrabala ještě více spojena,“ řekl ředitel školy Jiří Kuhn před odhalením.

Autory uměleckého díla jsou studenti Vyšší umělecké školy v Jablonci nad Nisou Josef Oplištil a Stefan Šamiljan.

Je to krásný výsledek dlouhodobé spolupráce mezi oběma školami.

Vyšlo další krásné čtení

Nakladatelství Mladá fronta pokračuje ve vydávání díla Bohumila Hrabala svazkem číslo 4 nazvaným Rukověť pábítelského učně – texty z časů normalizace. Jedná se o autorovu povídkovou tvorbu a jsou zde zařazeny knižní soubory Slavnosti sněženek, Krasosmutnění, Harlekýnovy miliony a všechny zásadní krátké prozaické texty ze 70. let shrnuté pod název Polámaný orchestrion, kde najdeme tituly Družička, Sešitek nerozlišující pozornosti, Autíčko, Dandy v montérkách, Imaginární rozhovor, Moje Libeň a Kdo jsem. Navzdory cenzurnímu tlaku se tu Hrabal projevuje jako výsostný stylista a strhující vypravěč zavádějící čtenáře ve vzpomínkách do okolí Nymburka a Kerska.

Editoři Václav Kadlec a Jiří Pelán opatřili svazek opět obsáhlým poznámkovým aparátem s údaji o předchozích vydáních jednotlivých textů, vysvětlivkami, odkazy na recenze, rozbory a studie, doplněné kratšími i delšími ukázkami některých důležitých hodnotících textů. V poznámkách ke knize Harlekýnovy miliony najdeme také seznam rolí, které v nymburském divadelním spolku Hálek sehrála paní Marie Hrabalová, což je údaj velmi zajímavý. Od března 1920 do prosince 1943 jich bylo celkem 124. Domnívám se, že by to nebyl zanedbatelný počet ani v profesionálním divadle. Navíc si po jedenáctileté pauze paní Hrabalová ještě zahrála v roce 1954 paní Higginsovou v Shawově Pygmalionu.

Jako předmluva nazvaná Vzpomínka je druhá příloženost je v knize použit úryvek z monografie Radka Pytlíka Bohumil Hrabal vydané v roce 1990. Svazek má celkem 529 stran, z čehož vlastnímu Hrabalovu textu jich patří 482.

Ivan Kott

„Jedná se o blok z umělého kamene, v němž je umístěna bronzová destička. Celý rám tvoří pomyslnou knihovnu. Tato knihovna slouží k jakémusi interaktivnímu kontaktu s panem Hrabalem pro vás tak, abyste si ho mohli sami objevit. Na bronzové destičce je písmeno H, stejně jako v knihovně, kde jsou podle těchto písmen knihy řazeny. Deska více evokuje veřejnou knihovnu, motiv půjčování knih. Nemá to být strnulá, pompézní zkosnatělá záležitost, ale jde o živou věc, která bude žít, když vy s ní budete přicházet do kontaktu,“ přiblížil umělecký záměr Josef Oplištil.

A právě motiv půjčování knih by mohl do budoucna pamětní desku oživit vložením skutečných Hrabalových knih.

Jeden z hostů malé slavnosti Pavel Benák, ředitel nymburského Postřizinského pivovaru, to okomentoval slovy: „Jsem rád, že se Bohumil Hrabal konečně vrátil do bran nymburského gymnázia. Dali jste ho trošku výš, než ho máme u nás v pivovaru.“

Jiří Černý, vedoucí odboru kultury nymburské radnice, zase připomněl, že se jedná už o devadesátou pamětní desku odhalenou v Nymburce.

Snímek z odhalení desky pořídila Olga Vendlová

Přečetli jsme si na webových stránkách
<http://gym-nymburk.cz>

Bohumil Hrabal aneb Literatura neumírá

Je středa 30. 3. 2016 a na naší škole probíhá projektový den na uctění výročí narození Bohumila Hrabala. Mnoho žáků se na tento den těší a jsou připraveni na nadcházející událost. Na začátku dne všichni vstupují do školy, jež je pojmenována po tomto autorovi, a začíná jim program na dnešek. Všichni spolužáci využívají chvíle na zjišťování informací ohledně spisovatele, který se sice zrovna dvakrát nevyjímal mezi nejprospěšnějšími žáky, ale svojí pílí a nápady se proslavil, a překvapeně nad ním klopi zrak.

Po zábavném přivítání vycházíme ze tříd a čekáme na hlavní událost dne. Atmosféra se dá doslova krájet před očima, zní tu příjemná hudba, žáci tiše stojí na místě a vyčkávají, co se bude dít. Na místo přišli velmi vážení lidé jako pan ředitel Jiří Kuhn, ředitel zdejšího pivovaru Ing. Pavel Benák i tvůrce pomníku MgA. Josef Oplištil. Při této příležitosti se tu sešlo i několik bývalých maturantů školy.

Slova se chopil ředitel, žáci se ztišili, stejně tak i hudba, a pronáší povzbuzující řeč na počest spisovatele Bohumila Hrabala. Poté přichází tvůrce pomníku, také s několika slovy ke spisovateli. Pak následuje ředitel pivovaru. Po chvíli všichni čtyři páni přistupují k plátnu. Napětí se zvyšuje. Odkrývají plátno a ozývá se ohlušující potlesk s menším radostným zavýskáním. Nakonec se mnoho žáků dívá podobně pamětní desky, ale někteří pochopili, že se jedná o zpodobnění knihovny, kterou Bohumil Hrabal měl tak rád.

Po této události se rozcházíme do svých tříd a oslavujeme odhalení desky a výročí Bohumila Hrabala.

Jakub Motl, IA

...by som si tam rád to pivo s pánom Hrabalom raz dal

Stretla sa v ňom spoločnosť vskutku pábitelská, samozrejme na čele so strýcom Pepinom a jeho milovaným Bohuškom, keršáckym Boganom. V nekonečných hovoroch s nimi tam príjemne trávia večnosť aj Francin s Maryškou, pán Franc s manželkou a najnovšie aj dcérou Věrou, Eda Křehnáč so svojou pani i synom Bobíkom, starí Fialovci so svojim Jirkom – Lelim, Slávek Hrabal s Dášou, božskou kuchárkou a hostiteľkou; špeciálne lôže majú tam hore pridelené Eliška Hrabalová – Pipsi a Karel Marysko; v prvej sa vyšívajú, v druhej hraje na čelo a v oboch sa spontánne rodia „jízlivé“ poznámky i „sprostácke“ dada bonmoty, ktorými tie Hrabalovi najbližšie duše komentujú jeho ľudské i literárne výčiny.

V kerskom nebi je rušno. Stretávajú sa tam najrôznejší účastníci desiatky rokov trvajúcich „hospodských hovorů lidí“, spisovateľa, literáti najrôznejších rangov, ľudia z undergroundu i oficiálnych štruktúr, ľudia za svojho života slávnici i ľudia celkom obyčajní, osobnosti i figúrky, v ktorých však Hrabal ešte na zemi našiel ukrytú perličku.

Škoda chyb

V knihe Putování s knihou – místopis české prózy (Euromedia, 2013) se autoři Petr Kovařík a Blanka Frajerová vydávají po stopách známých knih a jejich autorů. Svoje kapitoly zde má i Bohumil Hrabal s knihami Slavnosti sněženek a Postřížiny. Ani jedna ze jmenovaných statí nepřináší žádné nové informace, ale funkce pozvánky do Kerska či Nymburka splňují dostatečně. Rovněž krátké obsahy obou děl mohou čtenáře, který se k nim ještě nepropracoval, zaujmout.

Škoda jen, že se i do takovéto knihy popularizující literaturu, což je nanejvýš záslužné, dostane sem tam nějaká drobná nepřesnost, ale bohužel i neodpustitelný blábol. Autoři zde sdělují: „Nymburk a jeho pivovar je středobodem, tady pokračuje rodinný příběh v dobách méně idylických knihou Městečko, kde se zastavil čas, do blízkosti Nymburka si silou imaginace přitáhl oblíbený výletní a chatový les Kersko, jemuž také věnoval knížku povídek Slavnosti sněženek, a nakonec i domov důchodců v Kuku v prázách Nymfy v důchodu či Harlekýnovy miliony, kde už nezapomenutelný strýc Pepin umírá...“

Kersko nemusel Bohumil Hrabal nikam přitahovat – vždyť je tak blízko Nymburka, zato s dalekým Kuskem by měl hodně starostí. Naštěstí to nebylo třeba, neboť domov důchodců z Harlekýnových miliónů existuje v realu v nedaleké Lysé nad Labem. A Nymfy v důchodu není titul další knihy, pouze pracovní název později vydaných Harlekýnových miliónů.

Doporučuji oběma autorům, ale i široké čtenářské veřejnosti, knížku předsedy Klubu čtenářů Bohumila Hrabala Jana Řehounka „Jak šly nymfy do důchodu“. Ta velmi detailně objasňuje, jak to vlastně s Harlekýnovými milióny ve skutečnosti bylo.

Jan Koloděj, Olomouc

Viem si predstaviť, že Majster má tam hore k dispozícii, ak aj nie celú hospodu, tak aspoň dostatočne veľký stôl, pri ktorom môže večne rozprávať, kecať, „pábit“, kde sám môže „hovory“ viesť, ale zároveň aj ľudské príbehy reprodukované v tej hlučnej samote počúvať... Viem si predstaviť, ako pri tom stole nebeských štamgastov vedie Hrabal

isté. Ešte vítanejší je ale človek so zaujímavým, nevsedným osobným príbehom, najmä ak sa prejaví, ako pábitel. Hovory u Hrabalovho stolu sú pestré, hlučné, niekedy aj ostré, názory sa pri ňom často vymieňajú vášnivo, až ich občas musia tlmiť vrchní, ktorí niekedy hrozia nesprátnikom vyhodnotením od stola, alebo aj, no to sa už musí

KERSKÉ NEBO

zápalisté debaty o filozofických otázkach s Ivom Treterom, o maliarstve a grafike s Vladimírom Boudníkom či Josefom Jírom alebo Josefom Hlinomazom. Pri tom nebeskom stole hovory nikdy nekončia, pivo je stále čerstvé a dobre načapované, žiadni fízli tam nemajú prístup; hlupákov, otravných a agresívnych pijanov dôsledne a nekompromisne vyhadzujú pinglovia s anjelskými krídlami, výčapníci so svätožiarami nad hlavami roztáčajú pod množstvom píp stovky a tisíce piv odrazu, a všetky s krásnou smotanovou penou. Pivá všetkých značiek varených v Čechách, no v prvom rade plzeňský Prazdroj, ktorý tak rád pil Bohumil Hrabal celé roky na zemi.

Ľudia pri majstrovom stole sa striedajú a hovory neustávajú. Tí, ktorí sa k stolu momentálne nevojdú, pokojne čakajú na svoju príležitosť vedľa, pretože dobre vedia, že v rámci večnosti sa určite dočkajú.

Pán Hrabal, pan spisovateľ, Mistr, Bogan, doktor, skrátka pre každého je možnosť vhodného oslovenia, akú si k literárnemu patriarchovi sediacemu za vrchstolom, podľa svojho postavenia v „hlučnej samote hospody“, podľa nepísanej, ale platnej a všeobecne uznávanej i dodržiavanej hierarchie priateľov, kamarátov, dobrých známych, náhodných známych, alebo aj ľudí Hrabalovi celkom cudzích, ale prítomných „U zlatého tygra na nebesích“, môžu dovoliť. Bohumil Hrabal však takéto, hoci logické delenie zase neberie (ne)smrteľne vážne. Záleží predovšetkým na jeho momentálnej nálade a chuť baviť sa, na tom, či ho daný človek alebo téma, ktorou môže prispieť, zaujme. Skrátka podobne, ako to bývalo na zemi. Niekdedy dá v hovore aj pred kamarátmi prednosť náhodnému prišielcovi, ktorý možno ešte pred chvíľou sedel u pozemského „Zlatého tygra“, nevraviac o takom, ktorý príde do neba z Kerska, Nymburka, Libne alebo z Moravy. Pre tých máva vyloženú slabosť. A keď to dole na zemi býval aj jeho čitateľ, má pri Hrabalovom nebeskom stole miesto

naštváť samotný Bogan, aj večným zákazom prístupu.

Bogan, Bohumil Hrabal, rád posedí so starými kamarátmi z dôb libeňského undergroundu, keď spolu v dome Na Hrázi večnosti 24 usporadúvali slávne „svatby v domě“. Tam v zadnom trakte „U Fialů“, v bývalej kováčskej dielni, kde pri kvantách vypitých piv, prinesených v krčahoch či lavóroch a hrncoch, načapovaných pánom Vaništom, prežíval Hrabal jedny z najkrajších chvíľ svojho života. Nečudo, že sa rád stretne s aktérmi vtedajších posedení. Nie sú to však žiadne selanky. Napríklad jeden z dvoch hlavných hrdinov voľakedajších nekonečných debát Na Hrázi, Vladimír Boudník (druhým bol „marxistlevý“ alebo „jezuskind“ Egon Bondy), Hrabala privítal na nebesiach, a to hneď za Petrovou vstupnou bránou, svojím starým, neuctivo ironickým spôsobom: „Doktore, to vám to ale trvalo, to jste si dal na čas, než jste zaklepal bačkorama.“ Egon Bondy, ktorý bol samozrejme tiež pri tom, sa len potuteľne usmieval a spokojne si močil na parádny behúň položený od nebeskej brány do tej večnosti. Pobavene pri tom drmolil. „Vladimíre už zase nemá na barvy a čtvrtky, že mu je koupíte, doktore, nebo nekoupíte?“ a ešte zlomyseľne dodal: „A taky tu jeho slavnou satynírku mu svatej Petr zabavil... jaj, jaj, jajajajaj, jaj! Ať žije totální realismus. Teď bychom měli vejít k Malvazu, jaktěj sme měli v obyčejí.“ Dodal Bondy, zapínajúc si „poklopec“. A odchádzajúc, v mysli už niekde inde, asi na prahu nirvány, hundral: „Když tady je jenom jediná hospoda, ten večnej zlatěj tygr.“ Po pár krokoch sa ale obrátil a radostným hlasom vyzval bývalých libeňských spolubesedníkov: „Tak si tam dejme našenkovat pár kýblů piva a já vám zase jednou udělám krásnou přednášku.“

František Hrabal, zvaný Francin, Hrabalov otcím, si predstavoval nebo ako obrovský cintorín áut, nekonečné automobilové vrakovisko, na ktorom by mohol rozoberať a montovať vraky áut po celú večnosť. Ako si nebo predstavoval Bohumil Hrabal, síce presne neviem, ale zo všetkého, čo som sa o ňom dočítal a do počul, mi vyplýva, že si nebo predstavoval, ako jednu obrovskú, ničím neohraničenú hospodu, v ktorej nie je nikdy záverečná, kde sú vždy čisté pivné trubky a dobre vychladené pivo čapujú, ako umelecké diela, páni Vaništovia – „... pane vrchní, co jste mi to přinesl za krásu...“

P.S.: Keďže tam hore v tom nebeskom Tygrovi majú otvorené na veky, nemusí to byť skoro, no v každom prípade by som si tam rád to pivo s pánom Hrabalom raz dal.

Peter Pačaj

Zpravodaj Klubu čtenářů Bohumila Hrabala Nymburský pábitel, říjen 2016. Registrace: MK ČR E 1088777. Vydavatel: Městská knihovna, Palackého 1749, 288 02 Nymburk, tel.: 325 512 723. Šéfredaktor: Jan Řehounek, Všecklapská 1666/6, 288 02 Nymburk, tel. 603 238 523, e-mail: jan.rehounek@seznam.cz. Grafické zpracování: Vladimír Kvíz, Ječná 26, 288 02 Nymburk, tel.: 603 415 060, www.kviz.cz, e-mail: vladimirkviz@gmail.com. Tisk: Tiskárna Boftisk, Potoční 1847, 288 02 Nymburk, tel.: 737 419 930, www.boftisk.cz. Pro členy Klubu čtenářů Bohumila Hrabala zdarma, volně prodejné výtisky 10 Kč. Náklad 200 ks.